

Suvestinė redakcija nuo 2014-02-12 iki 2016-03-29

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2011, Nr. [27-1313](#), i. k. 11130AAISAK000AV-43

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS DIREKTORIAUS
Į S A K Y M A S**

**DĖL ŪKIO SUBJEKTŲ VEIKLOS PLANINIŲ IR NEPLANINIŲ PATIKRINIMŲ,
VYKDANT APLINKOS APSAUGOS VALSTYBINĘ KONTROLĘ, TAISYKLIŲ
PATVIRTINIMO**

2011 m. vasario 21 d. Nr. AV-43
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 36⁴ straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo 14 straipsnio 2 dalimi ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. vasario 18 d. įsakymu Nr. D1-145 „Dėl Ūkio subjektų veiklos planinių ir neplaninių patikrinimų, vykdant aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę, reikalavimų aprašo patvirtinimo ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. birželio 30 d. įsakymo Nr. 327 „Dėl Kontroliuojamų objektų tikrinimo dažnumo nustatymo regionų aplinkos apsaugos departamentuose tvarkos“ pripažinimo netekusiu galios“:

Preambulės pakeitimai:

Nr. [AV-267](#), 2012-11-07, Žin., 2012, Nr. 139-7172 (2012-12-01), i. k. 11230AAISAK00AV-267

Nr. [AV-56](#), 2014-02-11, paskelbta TAR 2014-02-11, i. k. 2014-01404

t v i r t i n u Ūkio subjektų veiklos planinių ir neplaninių patikrinimų, vykdant aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę, taisykles (pridedama).

DIREKTORIUS

RAIMONDAS SAKALAUSKAS

PATVIRTINTA
Aplinkos apsaugos agentūros
direktorium 2011 m. vasario 21 d.
įsakymu Nr. AV-43

ŪKIO SUBJEKTŲ VEIKLOS PLANINIŲ IR NEPLANINIŲ PATIKRINIMŲ, VYKDANT APLINKOS APSAUGOS VALSTYBINĘ KONTROLĘ, TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ūkio subjektų veiklos planinių ir neplaninių patikrinimų, vykdančią aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę, taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato Aplinkos apsaugos agentūra (toliau – Kontrolę atliekantis subjektas) planuojamų tikrinti ūkio subjektų sąrašo (toliau – Patikrinimų planas) sudarymo kriterijus, neplaninių patikrinimų atlikimo pagrindus ir tikrintinų ūkio subjektų atrankos kriterijus, vykdomų ūkio subjektų veiklos planinių ir neplaninių patikrinimų atlikimo tvarką ir trukmę, informacijos apie atliekamus patikrinimus pateikimo reikalavimus.

2. Ūkio subjektų veiklos planiniai ir neplaniniai patikrinimai atliekami vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu (Žin., 1999, Nr. [60-1945](#); 2006, Nr. 77-2975), Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymu (Žin., 2002, Nr. [72-3017](#)), Europos Parlamento ir Tarybos 2001 m. balandžio 4 d. rekomendacija 2001/331/EB (OL 2001 L 118, p. 41), nustatančia minimalius aplinkosauginių tikrinimų valstybėse narėse kriterijus, kitais norminiais teisės aktais, reglamentuojančiais aplinkos apsaugą, ir šiomis Taisyklėmis.

Patikrinimai planuojami ir atliekami vadovaujantis Viešojo administravimo įstatyme nurodytais ūkio subjektų veiklos priežiūros principais.

3. Ūkio subjektų veiklos planinių patikrinimų pirminis tikslas – teisės aktų nustatyta tvarka pagal kompetenciją gautos informacijos apie ūkio subjekto veiklą vertinimas ir metodinės pagalbos ūkio subjektui teikimas.

4. Ūkio subjektų veiklos priežiūra apima:

4.1. ūkio subjektų konsultavimą Kontrolę atliekančio subjekto kompetencijos klausimais ir kitų prevencinių veiksmų, skirtų užkirsti kelią galimiems teisės aktų pažeidimams, atlikimą. Ūkio subjektų konsultavimas yra neatsiejama ūkio subjektų veiklos priežiūros dalis;

4.2. ūkio subjektų veiklos patikrinimus (planinius/neplaninius);

4.3. teisės aktų nustatyta tvarka gautos informacijos apie ūkio subjektų veiklą vertinimą;

4.4. poveikio priemonių ūkio subjektams taikymą įstatymų ir jų pagrindu priimtų kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AV-56](#), 2014-02-11, paskelbta TAR 2014-02-11, i. k. 2014-01404

4¹. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės veiklos metodai:

4¹.1. išvykstant į ūkio subjektą:

4¹.1.1. ūkio subjekto prašymu suteikti reikalingas konsultacijas, konkrečius patarimus bei metodinę pagalbą (pabaigus užpildoma konsultacinė pažyma, pateikta 3 priede; pažymos institucijoje registruojamos atskirame žurnale);

4¹.1.2. atlikti ūkio subjekto veiklos patikrinimą šių Taisyklių bei kitų teisės aktų numatytais atvejais ir tvarka;

4¹.1.3. patikrinti ūkio subjektų nustatyta tvarka pateiktos informacijos tikrumą ir teisingumą;

4¹.1.4. kitais teisės aktų numatytais atvejais aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės veiklos tikslams pasiekti;

4¹.2. nevykstant į ūkio subjektą:

4¹.2.1. rengti ir skleisti prevencinę informaciją, konsultuoti ūkio subjektus telefonu, raštu, priimant įstaigoje;

4¹.2.2. tikrinti ir vertinti pateiktas ūkio subjektų ataskaitas ir kitus dokumentus;

4¹.2.3. kitais teisės aktų numatytais atvejais aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės veiklos tikslams pasiekti.

Papildyta punktu:

Nr. [AV-56](#), 2014-02-11, paskelbta TAR 2014-02-11, i. k. 2014-01404

5. Kontrolę atliekantis subjektas ūkio subjektų veiklos patikrinimus vykdo Lietuvos Respublikos teritorijoje. Ūkio subjekto veiklos planinius ir neplaninius patikrinimus atlieka aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai. Planiniai patikrinimai atliekami pagal Patikrinimų planą, patvirtintą šių Taisyklių 16 punkte nustatyta tvarka, neplaniniai – pagal sprendimą, priimtą šių Taisyklių 28 ir 29 punktuose nustatyta tvarka.

5¹. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai, atlikdami ūkio subjektų veiklos patikrinimus, naudoja atitinkamus klausimynus, kurie yra patikrinimo aktų sudėtinė dalis. Ūkio subjekto veiklos atitiktis reikalavimams, neįtrauktiems į atitinkamus klausimynus, vertinama tik išimtiniais atvejais - kai reikalavimo pažeidimas gali padaryti reikšmingos žalos ar sukelti realų pavojų žmonių sveikatai, visuomenei, kitų asmenų interesams, aplinkai.

Papildyta punktu:

Nr. [AV-56](#), 2014-02-11, paskelbta TAR 2014-02-11, i. k. 2014-01404

6. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnas negali atlikti ūkio subjekto veiklos patikrinimo, jeigu jis turi asmeninį suinteresuotumą, t. y.:

6.1. yra susijęs artimos giminystės arba svainystės ryšiais su tikrinamo ūkio subjekto savininku ir/arba vadovu;

6.2. yra buvęs tikrinamo ūkio subjekto darbuotojas ir nuo darbo santykių pasibaigimo yra praėję mažiau kaip vieneri metai;

6.3. yra tikrinamo ūkio subjekto akcininkas;

6.4. yra veikiamas kitų aplinkybių, galinčių turėti įtakos patikrinimo objektyvumui.

7. Jeigu paaiškėja šių Taisyklių 6 punkte nurodytos aplinkybės, aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnas privalo nedelsdamas raštu informuoti kontrolę atliekančio subjekto vadovą ar jo įgaliotą asmenį. Sprendimą dėl aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūno nušalinimo nuo ūkio subjekto veiklos patikrinimo priima Kontrolę atliekančio subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo.

8. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

Ūkio subjektų veiklos kontrolė – viešojo administravimo subjektų veikla, skirta teikti metodinę pagalbą ūkio subjektams, kontroliuoti, kaip jie laikosi įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytų aplinkos apsaugos reikalavimų, kontroliuoti, ar tinkamai tuos reikalavimus vykdo, ir įgyvendinti kitas priemones, užtikrinančias tinkamą teisės aktų reikalavimų laikymąsi ir mažinančias galimų pažeidimų skaičių.

Kitos vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme, Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatyme (Žin., 1992, Nr. [5-75](#)) ir kituose teisės aktuose.

II. PATIKRINIMŲ PLANO SUDARYMAS

9. Patikrinimų planas sudaromas vieneriems metams, atsižvelgus į:

9.1. tikrintinų ūkio subjektų atrankos kriterijus, nurodytus šių Taisyklių 10 punkte;

9.2. kontrolę atliekančio subjekto nustatytus ūkio subjektų kontrolinės veiklos prioritetus, nustatytus metiniame veiklos plane;

9.3. kontrolę atliekančio subjekto turimus žmogiškuosius ir materialinius išteklius aplinkos apsaugos valstybinei kontrolei vykdyti.

10. Tikrintinų ūkio subjektų atrankos kriterijai:

10.1. galimas naudojamų medžiagų ar išmetamų į aplinką teršalų neigiamas poveikis aplinkai;

10.2. naudojamų ir/ar tvarkomų pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų kiekis;

10.3. išmetamų į aplinką teršalų pavojingumas ir/ar kiekis;

10.4. ankstesnių patikrinimų metu buvo nustatyti pažeidimai, kuriais buvo padaryta žala

aplinkai;

10.5. pasikartojantys ir pasitvirtinę fizinių ar juridinių asmenų, viešojo administravimo subjektų skundai ar pranešimai dėl aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimų;

10.6. įvykusios avarijos ir aplinkos teršimo atvejai praeityje;

10.7. ūkinė veikla vykdoma saugomoje teritorijoje;

10.8. gretimų teritorijų naudojimo paskirtis ar pobūdis (urbanizuotos teritorijos, saugomos teritorijos);

10.9. valstybinio, savivaldybių, ūkio subjektų aplinkos monitoringo duomenys;

10.10. įdiegtos EMAS ar kitos aplinkosaugos vadybos sistemos;

10.11. eksploatuojami aplinkosauginiu požiūriu pavojingi objektai (nustatyti aplinkos ministro įsakymu).

11. Patikrinimų planas sudaromas pagal šių Taisyklių 1 priede pateiktą formą. Patikrinimų plane nurodoma:

11.1. patikrinimų plano patvirtinimo data;

11.2. tikrinamo ūkio subjekto pavadinimas, kodas, adresas, teisinė forma, ūkinės veiklos sritis;

11.3. numatytas patikrinimo terminas ketvirčio tikslumu;

11.4. numatyta patikrinimo trukmė darbo dienomis;

11.5. patikrinimo pobūdis;

11.6. kontrolę atliekančio subjekto struktūrinio padalinio pavadinimas, atsakingo už patikrinimo atlikimą aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūno vardas ir pavardė;

11.7. kiti kontrolę atliekantys subjektai (jei atliekamas bendras patikrinimas).

12. Planiniai patikrinimai atliekami ne dažniau kaip 2 kartus per kalendorinius metus. Ūkio subjektų patikrinimų dažnumas (periodiškumas) priklauso nuo jų veiklos keliamo pavojaus aplinkai: mažiausią pavojų keliančių ūkio subjektų veiklos patikrinimai atliekami ne rečiau kaip kas trejus metus, didžiausią pavojų keliančių ūkio subjektų veikla turi būti tikrinama ne rečiau kaip kartą per kalendorinius metus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AV-56](#), 2014-02-11, paskelbta TAR 2014-02-11, i. k. 2014-01404

13. Jei Lietuvos Respublikos įstatymai, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai, Europos Sąjungos teisės aktai numato konkretų tam tikros veiklos patikrinimų dažnumą, vadovaujamosi tais teisės aktais.

14. Po leidimo/licencijos išdavimo šešis mėnesius neatliekami planiniai ūkio subjektų leidime/licencijoje reglamentuotos veiklos patikrinimai, išskyrus atvejus, kai leidimas/licencija ūkio subjektui išduotas be patikrinimo. Ši nuostata netaikoma, jeigu kontrolę atliekančio subjekto veiklos tikslams pasiekti būtini dažni planiniai patikrinimai, grindžiami potencialia pažeidimų rizika.

15. Kontrolę atliekančio subjekto vadovas įsakymu paskiria atsakingus asmenis už patikrinimų plano ar jo pakeitimų parengimą. Sudarant Patikrinimų planą, vadovaujasi Viešojo administravimo įstatyme įtvirtintais minimalios ir proporcingos priežiūros naštos bei nediskriminavimo principais, šių Taisyklių nuostatomis.

16. Patikrinimų planas tvirtinamas kontrolę atliekančio subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu. Patikrinimų planas gali būti pakeistas kontrolę atliekančio subjekto vadovo, jo įgalioto asmens motyvuotu sprendimu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AV-44](#), 2012-02-28, Žin., 2012, Nr. 34-1690 (2012-03-22), i. k. 11230AAISAK000AV-44

17. Patvirtintas ar pakeistas Patikrinimų planas skelbiamas per 3 darbo dienas kontrolę atliekančio subjekto interneto svetainėje.

18. Kontrolę atliekantis subjektas Patikrinimų planą privalo suderinti su Aplinkos grupės, sudarytos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 511 „Dėl institucijų atliekamų priežiūros funkcijų optimizavimo“ (Žin., 2010, Nr. [53-2613](#); 2011, Nr. 92-4374), institucijų vadovais užtikrinant veiksmų koordinavimą, institucinių pajėgumų racionalų

naudojimą bei naštos verslui mažinimą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AV-44](#), 2012-02-28, *Žin.*, 2012, Nr. 34-1690 (2012-03-22), i. k. 11230AAISAK000AV-44

III. PLANINIŲ PATIKRINIMŲ ATLIKIMO TVARKA

19. Ūkio subjektų veiklos planinius patikrinimus atlieka aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai pagal patvirtintą Patikrinimų planą.

20. Ne vėliau kaip 2 darbo dienos iki bendro planinio patikrinimo pradžios, jį atliksiantys pareigūnai privalo suderinti bendro patikrinimo metu numatomus veiksmus ir tikrintinas konkrečias ūkio subjekto veiklos sritis, įrenginius, dokumentus ir pan.

21. Ne vėliau kaip prieš 10 darbo dienų iki planinio patikrinimo pradžios Kontrolę atliekančio subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo privalo raštu arba elektroniniu būdu informuoti ūkio subjektą apie numatomą vykdyti patikrinimą, nurodyti atliekamo patikrinimo pagrindą, terminą, tikslą ir preliminarų dokumentų, kuriuos reikės pateikti patikrinimo metu, sąrašą, nuorodą į institucijos interneto svetainę, kurioje yra skelbiamas aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūno, tikrinamo ūkio subjekto teisių ir pareigų sąrašas ir ūkio subjektui taikoma administracinė atsakomybė už atsisakymą teikti informaciją ir (ar) netinkamą elgesį aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūno atžvilgiu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AV-56](#), 2014-02-11, paskelbta TAR 2014-02-11, i. k. 2014-01404

21¹. Paaiškėjus aplinkybėms (pareigūno liga, kita privaloma neatidėliotinai vykdoma užduotis, kita svarbi aplinkybė), dėl kurių nėra galimybių planuotu laiku atlikti patikrinimą, apie kurį ūkio subjektas jau buvo informuotas, sprendimą dėl ūkio subjekto patikrinimo priima Kontrolę atliekančio subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo ir nedelsdamas apie tai informuoja ūkio subjektą išsiųsdamas jam pranešimą.

Papildyta punktu:

Nr. [AV-56](#), 2014-02-11, paskelbta TAR 2014-02-11, i. k. 2014-01404

21². Tuo atveju, jeigu, esant numatytam tam tikros veiklos srities ūkio subjekto planiniam patikrinimui, atsiranda būtinybė vykdyti tos pačios veiklos srities patikrinimą neplanine tvarka, planinis patikrinimas neatliekamas. Tokiu atveju Kontrolę atliekančio subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu pakeičiamas patvirtintas patikrinimų planas.

Papildyta punktu:

Nr. [AV-56](#), 2014-02-11, paskelbta TAR 2014-02-11, i. k. 2014-01404

22. Kontrolę atliekantys subjektai Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka tarpusavyje keičiasi jiems suteiktiems įgaliojimams įgyvendinti būtiniais dokumentais ir kita informacija, kuriuos jiems yra pateikę ūkio subjektai.

23. Planinio patikrinimo trukmė – 20 darbo dienų nuo patikrinimo pradžios, kai aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnas prisistato tikrinamo ūkio subjekto atstovui. Kontrolę atliekančio subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens motyvuotu sprendimu planinio patikrinimo trukmė gali būti pratęsta, bet ne daugiau kaip 20 darbo dienų. Patikrinimas laikomas baigtu, kai surašomas patikrinimo aktas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AV-44](#), 2012-02-28, *Žin.*, 2012, Nr. 34-1690 (2012-03-22), i. k. 11230AAISAK000AV-44

24. Šių Taisyklių 23 punkte nurodyti patikrinimo terminai vykdant mokesčių už aplinkos teršimą ir valstybinius gamtos išteklius mokėjimo kontrolę taikomi tiek, kiek jų nereglementuoja šių mokesčių mokėjimo kontrolės tvarką nustatantys teisės aktai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AV-44](#), 2012-02-28, *Žin.*, 2012, Nr. 34-1690 (2012-03-22), i. k. 11230AAISAK000AV-44

25. Pirmaisiais metais po ūkio subjekto veiklos pradžios šiam subjektui už atliekamo pirmojo planinio patikrinimo metu nustatytus pažeidimus negali būti taikomos poveikio priemonės, susijusios su ūkio subjekto veiklos ribojimu (sustabdomos ar naikinamos veiklos licencijos, leidimai, stabdoma ūkinė veikla). Ūkio subjekto veiklos pradžia laikoma jo steigimo dokumentų (pakeistų steigimo dokumentų) įregistravimo juridinių asmenų registre data. Jeigu tokiai veiklai reikia gauti leidimą ar/ir licenciją, ūkio subjekto veiklos pradžia laikoma leidimo ar/ir licencijos išdavimo data. Nustačius teisės aktų reikalavimų nesilaikymo, netinkamo taikymo faktą, ūkio subjektui Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo (Žin., 2002, Nr. [72-3017](#)) nustatyta tvarka duodamas privalomasis nurodymas nustatant protingą terminą pažeidimams ištaisyti.

26. Šių Taisyklių 25 punkte nustatyta išlyga netaikyti poveikio priemonių ir nustatyti terminą pažeidimams ištaisyti netaikoma, jeigu poveikio priemonės yra būtinos ir neišvengiamos siekiant užkirsti kelią žalos visuomenei ar kitų asmenų interesams arba aplinkai atsiradimui. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo 25 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytais atvejais priemonės yra būtinos ir neišvengiamos. Priemonės, ribojančios ūkio subjekto veiklą, turi būti proporcingos padarytos žalos dydžiui.

IV. NEPLANINIŲ PATIKRINIMŲ ATLIKIMO TVARKA

27. Ūkio subjektų veiklos neplaninis patikrinimas atliekamas kontrolę atliekančio subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens motyvuotu sprendimu, kuris įforminamas pavedimu pagal šių Taisyklių 2 priede pateiktą formą. Toks patikrinimas atliekamas esant vienam ar keliems pagrindams:

27.1. gavus kito kompetentingo viešojo administravimo subjekto rašytinį motyvuotą prašymą ar pavedimą atlikti ūkio subjekto veiklos patikrinimą ar kitos valstybės kompetentingos (toliau – Institucija) prašymą;

27.2. turint informacijos ar kilus pagrįstų įtarimų apie galimą ūkio subjekto veiką, kuri gali prieštarauti teisės aktams ar neatitikti teisės aktų reikalavimų;

27.3. siekiant užtikrinti, kad buvo pašalinti ūkio subjekto veiklos ankstesnio patikrinimo metu nustatyti teisės aktų pažeidimai ir įgyvendinti priimti sprendimai;

27.4. jeigu neplaninio patikrinimo atlikimo pagrindą nustato įstatymas ar Vyriausybės priimtas teisės aktas.

28. Ūkio subjekto veiklos neplaninis patikrinimas pagal gautą anoniminį skundą dėl konkretaus ūkio subjekto veiksmų ar neveikimo atliekamas kontrolę atliekančio subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu.

29. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnas, pradėdamas ūkio subjekto neplaninį patikrinimą, pateikia tikrinamam ūkio subjektui sprendimą atlikti neplaninį patikrinimą ar teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinto sprendimo atlikti neplaninį patikrinimą kopiją. Sprendime atlikti neplaninį patikrinimą turi būti nuoroda į institucijos interneto svetainę, kurioje yra skelbiamos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūno, tikrinamo ūkio subjekto teisės ir pareigos patikrinimo atlikimo metu ir ūkio subjektui taikoma administracinė atsakomybė už atsisakymą pateikti informaciją ir (ar) netinkamą elgesį aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūno atžvilgiu. Neplaninio patikrinimo trukmei taikomi šių Taisyklių 23 ir 24 punktuose nurodyti reikalavimai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AV-56](#), 2014-02-11, paskelbta TAR 2014-02-11, i. k. 2014-01404

30. Esant šių Taisyklių 27.1 punkte nurodytam pagrindui, kontrolę atliekančio subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo gali priimti sprendimą neatlikti neplaninio patikrinimo, jeigu kompetentingas viešojo administravimo subjektas ar kita valstybės kompetentinga Institucija prašyme nepateikė naujų faktinių duomenų apie ūkio subjekto veiklos daromą poveikį aplinkai ar galimus aplinkos apsaugos teisės aktų pažeidimus. Apie sprendimą neatlikti neplaninio patikrinimo pranešama Institucijai ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo pranešimo ar prašymo gavimo dienos.

V. ŪKIO SUBJEKTO VEIKLOS PATIKRINIMO REZULTATŲ ĮFORMINIMAS IR DOKUMENTACIJOS TVARKYMAS

31. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai ūkio subjekto veiklos planinio ir neplaninio patikrinimo rezultatus įformina nustatytos formos patikrinimo akte, kuriame išdėsto atitinkamus nustatytus faktus ir pateikia išvadas dėl būtinybės imtis tolesnių veiksmų. Patikrinimo aktas surašomas dviem egzemplioriais: vienas egzempliorius pateikiamas tikrintam ūkio subjektui, kitas saugomas Kontrolę atliekančio subjekto padalinyje. Patikrinimo aktas turi būti perduotas ūkio subjektui per 3 darbo dienas. Už tinkamą planinio ir neplaninio patikrinimo atlikimą ir rezultatų įforminimą atsako tikrinimą atlikę ir dokumentus surašę aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AV-56](#), 2014-02-11, paskelbta TAR 2014-02-11, i. k. 2014-01404

32. Kontrolę atliekančio subjekto vadovas turi užtikrinti, kad struktūriniuose padaliniuose būtų sudaromi visų jų kontroliuojamų ūkio subjektų sąrašai, sudaromos ir tvarkomos dokumentų bylos pagal kontrolę atliekančio subjekto dokumentacijos planą. Rekomenduojama kiekvienam tikrinamam ūkio subjektui sudaryti atskirą dokumentų bylą.

33. Į bylas dedami šių dokumentų originalai arba jų kopijos:

33.1. ūkinės veiklos objekto eksploatavimui išduotas leidimas, įskaitant monitoringo programą, EMAS, ISO 14001 pažymėjimų kopijos bei ataskaitos kontrolę atliekančiam subjektui;

33.2. patikrinimų aktai, raštai, pranešimai, skundai;

33.3. ūkio subjektui siųstos pastabos, duoti privalomieji nurodymai, apibendrinta informacija apie administracinių teisės pažeidimų bylas (administracinių teisės pažeidimų bylų numeriai, protokolų ir (ar) nutarimų administracinių teisės pažeidimų bylose numeriai ir datos, Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso straipsniai ir (ar) jų dalys, pagal kuriuos taikyta administracinė atsakomybė) arba protokolų ir (ar) nutarimų administracinių teisės pažeidimų bylose kopijos;

Punkto pakeitimai:

Nr. [AV-267](#), 2012-11-07, *Žin.*, 2012, Nr. 139-7172 (2012-12-01), i. k. 11230AAISAK00AV-267

33.4. tyrimų arba aplinkos apsaugos ataskaitos, apžvalgos;

33.5. informacija apie praeityje įvykusius incidentus ir pažeidimus aplinkos apsaugos srityje, padarytos žalos aplinkai atvejus;

33.6. kita informacija.

VI. REIKALAVIMAI INFORMACIJOS APIE ATLIEKAMUS ŪKIO SUBJEKTO VEIKLOS PATIKRINIMUS PATEIKIMUI

34. Informacija apie atliekamą patikrinimą visuomenės informavimo priemonėms, kitiems su patikrinimu nesusijusiems asmenims neteikiama tol, kol patikrinimas nėra baigtas, išskyrus atvejus, kai kontrolę atliekantis subjektas gali teikti informaciją apie atliekamo patikrinimo faktą, kai tai daroma ne kontrolę atliekančio subjekto iniciatyva.

35. Kontrolę atliekantis subjektas, pasibaigus metų ketvirčiui, per 10 darbo dienų savo internetinėje svetainėje paskelbia ūkio subjektų patikrinimo rezultatų ataskaitą, kurioje turi būti nurodyti tikrintų ūkio subjektų pavadinimai, patikrinimo data, aplinkosauginio pažeidimo pobūdis, taikytos teisinio poveikio priemonės. Skelbiant ataskaitas apie aplinkosauginius patikrinimus, Kontrolę atliekantis subjektas turi pareigą užtikrinti ūkio subjektų teisėtų interesų apsaugą. Pasibaigus kalendoriniams metams, Kontrolę atliekantis subjektas rengia ir aplinkos ministrui ar jo įgaliotam asmeniui teikia metines vykdytos veiklos ataskaitas, kuriose pateikiama informacija, nurodyta Viešojo administravimo įstatymo 36⁷ straipsnio 2 dalyje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AV-56](#), 2014-02-11, paskelbta TAR 2014-02-11, i. k. 2014-01404

36. Kontrolę atliekantys subjektai, nelaukdami ataskaitinio laikotarpio pabaigos, teikia Lietuvos Respublikos aplinkos ministrui ar jo įgaliotam asmeniui informaciją, susijusią su ūkio subjektų kontrole, kai kyla abejonių dėl teisės aktų reikalavimų pagrįstumo.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

37. Kontrolę atliekantis subjektas bendradarbiauja su ūkio subjektais, konsultuoja ūkio subjektus Kontrolę atliekančio subjekto kompetencijos klausimais ir atlieka kitus prevencinius veiksmus, skirtus užkirsti kelią galimiems teisės pažeidimams, o poveikio priemonės (administracines nuobaudas, įstatymų nustatytais atvejais medžiagos perdavimą teisėsaugos institucijoms spręsti klausimą dėl kaltų asmenų patraukimo baudžiamojon atsakomybėn, ekonomines baudas, aplinkai kenksmingos veiklos sustabdymą, taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų panaikinimą, taršos leidimų panaikinimą, kitas įstatymų nustatytas teisinio poveikio priemonės) taiko kaip paskutinę (ultima ratio) priemonę. Metodinės pagalbos principas netaikomas ūkio subjektų veiklos patikrinimų metu, jeigu jo taikymas trukdo siekti ūkio subjektų veiklos kontrolės tikslų, susijusių su teisės aktų reikalavimų laikymosi kontrole, laikytis specialiuosiuose kontrolę reglamentuojančiuose įstatymuose ir jų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose, Europos Sąjungos teisės aktuose ar Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse įtvirtintų atitinkamai kontrolei keliamų reikalavimų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AV-44](#), 2012-02-28, *Žin.*, 2012, Nr. 34-1690 (2012-03-22), i. k. 11230AAISAK000AV-44

Nr. [AV-56](#), 2014-02-11, *paskelbta TAR* 2014-02-11, i. k. 2014-01404

38. Kontrolę atliekantis subjektas, atsižvelgęs į patikrinimo rezultatus ar nustatęs teisės aktų pažeidimus, ūkio subjektams taiko poveikio priemones įstatymų ir jų įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

39. Kontrolę atliekantis subjektas negali reikalauti ūkio subjekto pateikti konkrečios prašomos formos duomenų ar dokumentų, jeigu jų rengimas nenumatytas teisės aktuose, tam reikėtų sukurti dokumentus ar informacijos rinkmenas ir tai būtų susiję su neproporcingai didelėmis darbo ir laiko sąnaudomis.

40. Ūkio subjektas gali skusti kontrolę atliekančio subjekto ir aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūno motyvuotą sprendimą atlikti neplaninį patikrinimą Viešojo administravimo įstatymo, Administracinių bylų teisenos įstatymo ir kitų įstatymų nustatyta tvarka. Kontrolę atliekančio subjekto ar aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūno motyvuoto sprendimo atlikti neplaninį patikrinimą apskundimas nesustabdo patikrinimo atlikimo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AV-44](#), 2012-02-28, *Žin.*, 2012, Nr. 34-1690 (2012-03-22), i. k. 11230AAISAK000AV-44

41. Kontrolę atliekančių subjektų ir aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų veiklos efektyvumo ir rezultatyvumo vertinimo kriterijais negali būti paskirtų nuobaudų skaičius, baudų dydis ar kiti su sankcijų ūkio subjektams taikymu susiję rodikliai.

42. Kontrolę atliekantis subjektas institucijos interneto svetainės skyriuje „Ūkio subjektų priežiūra“ skelbia informaciją apie:

42.1. aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų ir tikrinamų ūkio subjektų teises ir pareigas patikrinimo atlikimo metu ir ūkio subjektui taikomą atsakomybę už atsisakymą teikti informaciją ir (ar) už aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų teisėtų reikalavimų nevykdymą;

42.2. aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnams ir tikrinamiems asmenims taikomą baudžiamąją atsakomybę už kyšio ėmimą ir (ar) kyšio davimą;

42.3. aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnams taikomą tarnybinę atsakomybę už Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo nuostatų pažeidimus.

Papildyta punktu:

Nr. [AV-56](#), 2014-02-11, paskelbta TAR 2014-02-11, i. k. 2014-01404

Ūkio subjektų veiklos planinių ir neplaninių patikrinimų,
vykdant aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę, taisyklių
1 priedas

(Patikrinimų plano forma)

KONTROLĘ ATLIEKANČIO SUBJEKTO METŲ PATIKRINIMŲ PLANAS

(reikiamą instituciją, atitinkamus plano metus įrašyti)

Eil. Nr.	Tikrinamo ūkio subjekto pavadinimas, teisinė forma, kodas, ūkinės veiklos sritis, objekto/ įrenginio adresas	***Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnas (vardas ir pavardė)	Patikrinimų terminai								Pastabos	
			I ketvirtis		II ketvirtis		III ketvirtis		IV ketvirtis		Institucijų, su kuriomis bus atliekami bendri tikrinimai, pavadinimai	Kitos pastabos
			*	**	*	**	*	**	*	**		
Kontrolę atliekančio subjekto padalinio pavadinimas (reikiamą įrašyti)												
Kontrolę atliekančio subjekto padalinio pavadinimas (reikiamą įrašyti)												

„* – BP – bendras patikrinimas su kitu ar kitais kontrolę atliekančiu (-ančiais) subjektu (-ais).

** – numatoma patikrinimų trukmė darbo dienomis.

*** – jei ūkio subjektą tikrina rotacijos principu paskirtas kito kontrolę atliekančio subjekto pareigūnas – nurodomas jį delegavusios institucijos pavadinimas.

(Kontrolę atliekančio subjekto
vadovo ar jo įgalioto asmens pareigos)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

Priedo pakeitimai:

Nr. [AV-267](#), 2012-11-07, Žin., 2012, Nr. 139-7172 (2012-12-01), i. k. 11230AAISAK00AV-267

Ūkio subjektų veiklos planinių ir
neplaninių patikrinimų, vykdančių aplinkos
apsaugos valstybinę kontrolę, taisyklių
2 priedas

(Pavedimo atlikti patikrinimą forma)

(herbas)

(kontrolę atliekančio subjekto pavadinimas)

PAVEDIMAS ATLIKTI PATIKRINIMĄ

(data) Nr. _____

(sudarymo vieta)

Vadovaudamasis _____

(nurodyti neplaninio patikrinimo teisinį pagrindą: Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 36⁴ straipsnio

12 dalies punktą ir (ar) 36⁴ straipsnio 12 dalies 4 punkte nurodytą įstatymą ar Vyriausybės nutarimą ir jo struktūrinę dalį)

ir atsižvelgdamas į _____;

(nurodyti gautą kompetentingo viešojo administravimo subjekto rašytinį prašymą ar pavedimą ar kitos valstybės kompetentingos institucijos prašymą, turimą informaciją ar kilusius pagrįstus įtarimus dėl ūkio subjekto veikos, kuri gali prieštarauti teisės aktams ar neatitikti teisės aktų reikalavimų, ankstesnio patikrinimo metu surašytą patikrinimą aktą ar privalomąjį nurodymą, kai siekiama užtikrinti, kad buvo pašalinti ūkio subjekto veiklos ankstesnio patikrinimo metu nustatyti teisės aktų pažeidimai ir įgyvendinti priimti sprendimai):

1. Pavedu:

1.1. patikrinti _____
(tikrinamo ūkio subjekto pavadinimas ir adresas, kodas)

Neplaninio patikrinimo tikslas: _____

Punkto pakeitimai:

Nr. [AV-267](#), 2012-11-07, Žin., 2012, Nr. 139-7172 (2012-12-01), i. k. 11230AAISAK00AV-267

1.2. patikrinimą atlikti šiems pareigūnams:

(vardas, pavardė, pareigų pavadinimas)

(vardas, pavardė, pareigų pavadinimas)

(vardas, pavardė, pareigų pavadinimas)

1.3. patikrinimą pradėti 20 ____ m. ____ d.,

baigti 20 ____ m. _____ d.

(Kontrolę atliekančio subjekto
vadovo ar jo įgalioto asmens pareigos)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

Susipažinau

(tikrinamo ūkio subjekto atstovo pareigos)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

(data)

(įrašas apie atsisakymą pasirašyti)

2. Pratęsiu patikrinimo terminą:

2.1. nuo 20 ____ m. _____ d.;

2.2. iki 20 ____ m. _____ d.;

2.3. atsižvelgdamas į šias priežastis: _____

3. Ūkio subjektas Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo ar kitų įstatymų nustatyta tvarka gali skusti Kontrolę atliekančio subjekto sprendimą atlikti neplaninį patikrinimą. Sprendimo atlikti neplaninį patikrinimą apskundimas nesustabdo patikrinimo atlikimo.

Papildyta punktu:

Nr. [AV-56](#), 2014-02-11, paskelbta TAR 2014-02-11, i. k. 2014-01404

4. _____

(nuoroda į Kontrolę atliekančios institucijos interneto svetainę, kurioje yra skelbiamas aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų, tikrinamo ūkio subjekto teisių ir pareigų sąrašas ir ūkio subjektui taikoma administracinė atsakomybė už atsisakymą teikti informaciją ir (ar) netinkamą elgesį aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūno atžvilgiu.)

Papildyta punktu:

Nr. [AV-56](#), 2014-02-11, paskelbta TAR 2014-02-11, i. k. 2014-01404

(Kontrolę atliekančio subjekto
vadovo ar jo įgalioto asmens pareigos)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

Susipažinau

(tikrinamo ūkio subjekto atstovo pareigos)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

(data)

(įrašas apie atsisakymą pasirašyti)

Ūkio subjektų veiklos planinių ir
neplaninių patikrinimų, vykdančių aplinkos
apsaugos valstybinę kontrolę, taisyklių
3 priedas

(Konsultacinės pažymos forma)

(herbas)

(kontrolę atliekančio subjekto pavadinimas)

KONSULTACINĖ PAŽYMA

(data) Nr. _____

(sudarymo vieta)

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 36² straipsnio
1 dalies 5 punktu ir (ar) 36³ straipsnio 1 dalimi (reikiamą pabraukti)

ir atsižvelgdamas į _____
(nurodyti gautą rašytinį ūkio subjekto prašymą ar pavedimą)

Ūkio subjektas konsultuotas šiais kontrolę atliekančio subjekto kompetencijos klausimais: _____

Konsultacijos data 20 ____ m. _____ d.

(konsultavusio pareigūno pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas, pavardė)

(konsultuojamo ūkio subjekto atstovo pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

(data)

Papildyta priedu:

Nr. [AV-56](#), 2014-02-11, paskelbta TAR 2014-02-11, i. k. 2014-01404

(Ūkio subjektų teisių ir pareigų patikrinimo metu sąrašas)

ŪKIO SUBJEKTO TEISĖS IR PAREIGOS PATIKRINIMO METU

1. Ūkio subjektas turi šias pareigas patikrinimo metu:
 - 1.1. pareiga bendradarbiauti:
 - 1.1.1. įsileisti prisistačiusius aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnus į ūkinės veiklos vykdymo vietą ir sudaryti sąlygas jų darbui;
 - 1.1.2. netrukdyti aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnams atlikti patikrinimo veiksmų, imti bandomųjų mėginių, fiksuoti patikrinimo rezultatų garso, vaizdo fiksavimo ar kitomis priemonėmis;
 - 1.1.3. aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų reikalavimu pateikti paaiškinimus raštu ir (ar) žodžiu;
 - 1.2. pareiga teikti informaciją:
 - 1.2.1. patikrinimo metu pateikti visus patikrinimui atlikti būtinus dokumentus arba jų kopijas bei kitą aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų prašomą informaciją;
 - 1.2.2. teikti tik teisingą, išsamią ir neiškraipytą informaciją;
 - 1.2.3. dokumentus teikti lietuvių arba kita kalba kartu su vertimu;
 - 1.3. pareiga vykdyti teisėtus nurodymus:
 - 1.3.1. teisės aktuose nustatytais atvejais sustabdyti vykdomą veiklą ar imtis kitų aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų nurodytų laikinųjų priemonių;
 - 1.3.2. aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų nustatytais terminais pašalinti nustatytus veiklos trūkumus ar teisės aktų pažeidimus, įskaitant tuos, už kuriuos nebuvo skirta nuobauda.
2. Ūkio subjektas turi šias teises patikrinimo metu:
 - 2.1. teisė į šią informaciją:
 - 2.1.1. Kontrolę atliekančio subjekto interneto svetainėje rasti informaciją apie patvirtintus ūkio subjektų planinių patikrinimų sąrašus (planus) ir jų pakeitimus;
 - 2.1.2. likus ne mažiau kaip 10 darbo dienų iki planinio patikrinimo gauti raštišką arba elektroninį pranešimą, nurodantį: patikrinimo pagrindą, objektą, terminus ir preliminarų dokumentų, kuriuos reikės pateikti patikrinimo metu, sąrašą;
 - 2.1.3. reikalauti Kontrolę atliekančio subjekto sprendimo atlikti neplaninį patikrinimą ar jo kopijos;
 - 2.1.4. Kontrolę atliekančio subjekto interneto svetainėje rasti informaciją apie vykdomai ūkinei veiklai taikytinų teisės aktų sąrašą, Kontrolę atliekančio subjekto patikrinimų atlikimo tvarką ir priimtų sprendimų apskundimo tvarką, apie konsultavimą, metodinės pagalbos teikimą bei parengtus kontrolinius klausimynus, naudojamus patikrinimų metu;
 - 2.1.5. gauti konsultaciją ar metodinę pagalbą teisės aktų reikalavimų taikymo klausimais;

2.2. teisė į dalyvavimą patikrinimo procese:

2.2.1. reikalauti, kad tikrintojas prisistatytų ūkio subjekto atstovui ir pateiktų savo įgaliojimus patvirtinančius dokumentus;

2.2.2. dalyvauti tikrinant faktines aplinkybes, susipažinti su surinkta informacija ir patikrinimo aktu bei žodžiu arba raštu teikti savo nuomonę bei paaiškinimus;

2.2.3. atliekant visus veiksmus patikrinimo metu turėti atstovą, atstovaujantį ūkio subjekto interesams;

2.2.4. patikrinimo metu Kontrolę atliekančiam subjektui neteikti informacijos, jeigu prašomos formos dokumentų rengimas nenumatytas teisės aktuose ir tam reikėtų neproporcingai didelių darbo ir laiko sąnaudų; dokumentai ar jų kopijos pateikti kitam Kontrolę atliekančiam subjektui ir nurodomas jų turėtojas;

2.2.5. dalyvauti rengiant, keičiant ar periodiškai peržiūrint kontrolinius klausimynus, o jeigu vykdomos ūkinės veiklos sričiai jo dar nėra – paskatinti;

2.3. teisė į sąžiningą priežiūrą:

2.3.1. į įstatymais pagrįstus ir objektyvius ūkinės veiklos patikrinimus, prašymų, skundų ir pranešimų nagrinėjimą;

2.3.2. apskūsti teismui ar aukštesnei pagal pavaldumą institucijai galimai ūkio subjekto teises ar teisėtus interesus pažeidžiančius Kontrolę atliekančio subjekto veiksmus, neveikimą ar administracinius sprendimus. Sprendimo atlikti neplaninį patikrinimą apskundimas nesustabdo patikrinimo atlikimo;

2.3.3. susidūrus su korupcinio pobūdžio veiksmais ar elgesiu, kreiptis į Specialiųjų tyrimų tarnybą.

Papildyta priedu:

Nr. [AV-56](#), 2014-02-11, paskelbta TAR 2014-02-11, i. k. 2014-01404

Pakeitimai:

1.

Aplinkos apsaugos agentūra, Įsakymas

Nr. [AV-44](#), 2012-02-28, Žin., 2012, Nr. 34-1690 (2012-03-22), i. k. 11230AAISAK000AV-44

Dėl Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus 2011 m. vasario 21 d. įsakymo Nr. AV-43 "Dėl Ūkio subjektų veiklos planinių ir neplaninių patikrinimų, vykdančių aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę, taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

2.

Aplinkos apsaugos agentūra, Įsakymas

Nr. [AV-267](#), 2012-11-07, Žin., 2012, Nr. 139-7172 (2012-12-01), i. k. 11230AAISAK00AV-267

Dėl Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus 2011 m. vasario 21 d. įsakymo Nr. AV-43 "Dėl Ūkio subjektų veiklos planinių ir neplaninių patikrinimų, vykdančių aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę, taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

3.

Aplinkos apsaugos agentūra, Įsakymas

Nr. [AV-56](#), 2014-02-11, paskelbta TAR 2014-02-11, i. k. 2014-01404

Dėl Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus 2011 m. vasario 21 d. įsakymo Nr. AV-43 „Dėl Ūkio subjektų veiklos planinių ir neplaninių patikrinimų, vykdančių aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę, taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo